

[Niels Helveg Petersen.]

holdning ikke bare er en, skal vi sige tak-
tisk bestemt holdning, der tager sigte på, at
vi skal opnå mest muligt, men også dækker
over, at man savner ideer om, hvorledes
samarbejdet burde udvikle sig. Vi bør ikke
glemme en diskussion om, hvor vi ønsker
det europæiske samarbejde skal bringes hen,
og med disse formuleringer i talen er jeg
bange for, at ministeren har lagt sig fast på,
at vi kun skal lade andre ligesom bestemme,
hvor diskussionen skal stå.

Jeg mener på denne baggrund at kunne
sige, at ministerens tale i lyset af den dis-
kussion, der i tidens løb har været ført, er
et interessant dokument. Den er ikke særlig
klar med hensyn til vor indsats inden for
EF, og den er ikke særlig klar med hensyn
til det billede af det europæiske samarbejde,
som regeringen har for sig.

Jeg skal gøre et par betragtninger om det
økonomiske samarbejde og Danmarks ud-
bytte af EF-samarbejdet.

Der er ingen tvivl om, at vi til fulde har
opnået, hvad tilhængerne stillede i udsigt
både på landbrugsområdet og på industri-
området — og her tænker jeg på fordele di-
rekte i ekstra valutaintægter. Men den
største økonomiske fordel, vi har haft af
samarbejdet, overser man let. Den største
økonomiske fordel, vi har haft af EF-samar-
bejdet til nu, er vort medlemskab af det va-
lutariske samarbejde. Vi er med i „slange-
samarbejdet“. Havde vi stået udenfor,
havde vi straks efter den 2. oktober utvivl-
somt stået over for en devaluering, som ville
have virket stærkt fordyrende på det inden-
landske omkostningsniveau. Havde vi stået
udenfor f. eks. i dag, så havde vi været i en
overordentlig vanskelig situation. Det engel-
ske pund flyder, England befinder sig i en
økonomisk, politisk og social krise. Hvordan
ville vore vilkår have været som eksportør-
land til England, hvis vi havde stået uden
for fællesmarkedet, hvis England ikke i sin
prispolitik over for Danmark havde været
bundet til at skulle give os de priser, som er
garanteret inden for EF? Hvorledes ville
vore økonomiske vilkår have været på det
engelske marked, hvis vi fortsat havde væ-
ret stærkt bundet til det engelske marked og
til det engelske pund? Jeg tror, de fleste vil
kunne indse, at i så fald ville vore økonomi-

ske vilkår i dag have været ganske overor-
dentlig vanskelige.

Jeg vil gerne fremhæve en anden fordel,
som jeg synes man i almindelighed overser,
nemlig at medlemskabet har betydet et
meget kraftigt og hurtigt opsving i de er-
hvervsmæssige investeringer. Vi har lige
fået P-plan II, som klart dokumenterer for
os, at der er et vældigt behov for et varigt
højt niveau i vore investeringer. Vi har i
kraft af den investeringsaktivitet, som tog
sin begyndelse efter medlemskabet, en muli-
ghed for at nå op på dette høje investe-
ringsniveau.

Ser vi specielt på investeringerne i land-
bruget, konstaterer vi, at de har været me-
get stærkt stigende, de har vel i 1973 ud-
gjort det mest ekspansive element i vor
økonomi overhovedet. Det betyder ikke
bare, at landbruget ruster sig, men det bety-
der også, at der i Danmark i landdistrik-
terne er sikret et erhvervsmæssigt grundlag,
som ellers ikke ville have været til stede, og
som vil få stor betydning for hele bosæt-
ningsmønsteret i Danmark. Uden dette op-
sving i landbrugsinvesteringerne, uden med-
lemskab af fællesmarkedet, ville vi have fået
en anden befolkningsudvikling; vi ville ikke
have fået den mere jævne fordeling og den
vækst i befolkningen i landområder og i
provinsen, som vi nu har oplevet i de sidste
to år.

Der er ingen tvivl om, at EF i disse måne-
der befinder sig i en krise, men jeg vil ikke
gå dybere ned i, hvori denne krise består.
Jeg tror, det er forholdsvis indlysende, at
oliekrisen kaster sine meget lange skygger
ind over samarbejdet. Men det, jeg synes,
man skal slå fast i denne diskussion om kri-
sen, er, at den krise, der er om EF-samar-
bejdet, er den største krise for de små lande.
I dag kan vi mindre end nogen sinde und-
være fasthed og fremskridt i det europæiske
samarbejde. Vi bør ikke frygte, men håbe,
at det kan lykkes at skabe fremskridt i
samarbejdet og gerne hurtige fremskridt.
Krisen vil ramme os mere end andre, så hvis
EF er i krise, er det også dermed sagt, at vi
er det.

Vejen til et fastere europæisk samarbejde
uden disse pludselige kriseagtige udsving er
vanskelig, men den danske interesse i at nå
dertil er fortsat usvækket.